



## Resurseffektiva förpackningslösningar kräver samverkan

Det är dags att samlas för att öka omställningstakten mot en helt cirkulär förpackningskedja. Det är huvudpunkten i förslaget till samverkansagenda som blev resultatet av detta projekt om förpackningsavfall.

Vårt konsumtionsmönster kräver fyra gånger mer resurser än vad jorden kan förse oss med, och en stor del av det vi konsumerar är förpackat. Många burkar, kartonger och andra förpackningar samlas in, men totalt utgör de ändå cirka en tredjedel av hushållsavfallet. Detta behöver vi ändra på, och det är tillsammans som är ledordet.

Europa minskar avfallet-veckan genomförs varje år för att sätta ljus på behovet att öka resurseffektiviteten i samhället. Under 2016 var temat förpackningar, och i detta projekt genomfördes två aktiviteter för att belysa förpackningsavfallens problematik, identifiera utvecklingsområden och synliggöra RE:Source som en möjlighet att tillsammans ta sig an frågeställningarna.

Den sista veckan i november genomfördes ett seminarium i Göteborg, följt av en rundabordsdialog i Malmö. I Göteborg stod huvudsakligen olika konsumentperspektiv på förpackningar och det avfall de skapar i fokus. Insikter från seminariet i Göteborg togs med till dialogen i Malmö, där industrins förutsättningar att minska förpackningsavfallet diskuterades.

Under båda tillfällena blev det tydligt att olika aktörer i hela förpackningskedjan, från råvaruleverantör till slutkonsument, har mycket olika perspektiv och har potential att lära från varandra.

Som ett resultat av seminariet i Göteborg och dialogen i Malmö formulerades följande utkast till en samverkansagenda:

### Utkast till samverkansagenda – Framtidens förpackningskedja

Det pågår ett historiskt arbete för att göra global



Ulrika Naezer på Göteborgs stad, också känd som "Avfallsfria Ada", berättar om utmaningarna att som konsument minimera mängden förpackningsavfall.

produktion och konsumtion mer hållbar. Arbetet tar avstamp i FN:s hållbarhetsmål och klimatavtalet i Paris. Nyligen avslutades klimatmötet i Marrakech, där världens ledare och näringsliv enades om att omsätta Parisavtalet i konkreta handlingar. Åren framför oss kommer innebära stora förändringar.

I Sverige har klimat- och hållbarhetsfrågorna i stor utsträckning handlat om konsumtionens påverkan. Vårt konsumtionsmönster kräver mer än fyra gånger så mycket resurser som jorden kan förse oss med, och en stor del av det vi konsumerar är förpackat. Förpackningar skyddar varan och underlättar dess distribution. Det sparar viktiga resurser. Men förpackningar förbrukar också resurser, varav en del bara finns i begränsad mängd på jorden. Beräkningar visar att vissa metaller kommer att bli bristvara innan våra barn har hunnit bli gamla, och några ämnen långt före dess. Fossil plast är en annan ändlig resurs, vars användning bör ske på ett ansvarsfullt sätt.

Sverige har ett välutvecklat system för återvinning av förpackningar, och idag överträffas

nästan alla nationella mål för materialåtervinning av olika förpackningar. Återvinningen är hög också ur ett internationellt perspektiv, men samtidigt försvinner många tusen ton material årligen ut ur förpackningskedjan. I Sverige höjs därför de nationella målen för återvinning av metall-, papper- och plastförpackningar, samt PET-flaskor, från och med den 1 januari 2020.

Även om återvinningen kan öka från dagens nivåer blir förpackningskedjan inte helt hållbar förrän allt material hanteras så resurseffektivt som möjligt. Initiativ i syfte att sluta kretsloppet av material kräver både helhetssyn och handlingskraft. Förpackningskedjan involverar många aktörer och är svår att överblicka. Därför behöver såväl råvaruproducenter som tillverkare, varumärkesägare och återvinnare, arbeta tillsammans.

Vi som står bakom denna agenda anser att det är dags att samlas kring målet om en ökad omställningstakt mot en helt cirkulär förpackningskedja. Vi vill se att allt material används så effektivt som det bara är möjligt. Det innebär att vidareutveckling av befintliga lösningar bör ske parallellt med större fokus på olika förpackningslösningar vid lansering av nya produkter. Vi anser att följande områden bör prioriteras för att skapa en förpackningskedja som håller, också för kommande generationer:

- Design av förpackningar som stimulerar insamling, återvinning och återanvändning.
- Bättre förståelse av de förnybara materialens roller i förpackningskedjan.
- Ökad kunskap om de olika villkoren hos förpackningskedjans alla aktörer.
- Samverkan med offentliga aktörer som kan påverka marknaden med upphandling.
- Mer kommunikation kring för- och nackdelar med olika förpackningslösningar i ett helhetsperspektiv.

*Denna samverkansagenda publicerades i Recycling & Miljöteknik #8 (december 2016), och kan tjäna som underlag för vidare dialog, samt för att göra gemensamma insatser på området.*



En antal företrädare från förpacknings-, akademisk- och återvinningsbranschen samlades i Malmö för att prata förpackningar och hållbar utveckling.

## Packat och klart – eller?

# Framtidens förpackningskedja kräver samverkan

Vårt konsumtionsmönster kräver fyra gånger mer så mycket resurser som jorden kan förse oss med, och en stor del av det vi människor konsumerar är förpackat i någon form, därför är det viktigt med resurshushållning. Dessutom är trettio procent av det som slängs i hushållens avfall förpackningar.

Under ett runda-bordsamtal i Malmö i slutet av november samlades en rad aktörer för att diskutera en gemensam agenda för att samlas kring målet om en ökad omställningstakt mot en helt cirkulär förpackningskedja. De samlade aktörerna vill se att allt material används så effektivt som det bara är möjligt. Det innebär att vidareutveckling av befintliga lösningar bör ske parallellt med större fokus på olika förpackningslösningar vid lansering av nya produkter. Man anser också att följande områden bör prioriteras för att skapa en förpackningskedja som håller, också för kommande generationer:

- Bättre design av förpackningar som stimulerar insamling, återvinning och återanvändning
- Bättre förståelse av de förnybara materialens roller i förpackningskedjan
- Ökad kunskap om de olika villkoren hos förpackningskedjans alla aktörer
- Samverkan med offentliga aktörer som kan påverka marknaden med upphandling
- Mer kommunikation kring för- och nackdelar med olika förpackningslösningar i ett helhetsperspektiv

*Representanter från olika delar av förpackningskedjan i samverkan.*

*(Bild från Recycling & Miljöteknik #8, dec 2016)*

## Fakta om projektet

**Projektamn:** Seminarserie: Sverige minskar förpackningsavfallet!

**Nyckelord:** Förpackning, seminarium, dialog, Europa minskar avfallet

**Projektperiod:** Oktober till december 2016

**Projektledare:** Robin Kalmendal, SP, e-post: robin.kalmendal@sp.se

**Projektdeltagare:** Helen Sylwan, Ekocentrum; Per Flink, Sustainable Business Hub; Tony Spodnjak, Packbridge